

ADRODDIAD I FWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU

10 Rhagfyr 2021

TEITL: Y Strategaeth Fuddsoddi
AWDUR: Alwen Williams, Cyfarwyddwr Portffolio

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad i'r Bwrdd ynghylch y gwaith o ddatblygu strategaeth i roi sylw i'r buddsoddiad sydd ei angen ar gyfer y Cynllun Twf. Mae angen buddsoddiad yn uniongyrchol i rai o brosiectau'r Cynllun Twf ond mae'r strategaeth hefyd yn cydnabod y cyfleoedd ehangach ar gyfer buddsoddiad yn y rhanbarth.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Nodi'r diweddariad ar y gwaith o ddatblygu strategaeth fuddsoddi.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Fel sydd wedi'i amlinellu o fewn yr adroddiad.

4. CEFNDIR

- 4.1 Bob blwyddyn, mae Cynllun Twf Gogledd Cymru yn cychwyn Adolygiad Porth annibynnol fel rhan o'i broses sicrwydd a llywodraethu.
- 4.2 Fe wnaeth Adolygiad Porth y Portffolio, a gynhaliwyd ym mis Awst 2021, gyflawni gradd hyder cyflawni o Ambr/Gwyrdd, sy'n cydnabod bod cyflawni'n llwyddiannus yn ymddangos yn debygol. Fodd bynnag, bydd angen sylw parhaus i sicrhau nad yw risgiau yn troi mewn i faterion mawr a fyddai'n bygwth cyflawni.
- 4.3 Daeth adroddiad y panel adolygu â phump argymhelliad ymlaen, gydag un o'r rheini yn nodi y dylid datblygu a mabwysiadu strategaeth ar lefel Portffolio er mwyn denu a sicrhau buddsoddiad sector preifat ac arall.
- 4.4 Mae Cynllun Twf Gogledd Cymru'n seiliedig ar gyflawni brosiectau ar draws pum rhaglen a rhagwelir y bydd cyfanswm y gwariant cyfalaf hyd at £1.1 biliwn (prisiau 2020/21).
- 4.5 O'r cyfanswm hwn, mae £240 miliwn wedi'i ymrwymo gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, disgwylir i £179.2 miliwn o gyfalaf ychwanegol ddod o ffynonellau sector cyhoeddus eraill a bydd £722 miliwn yn cael ei ymrwymo gan y sector preifat. Ar y cyd, bydd y buddsoddiad yn cyfrannu at dwf economaidd y rhanbarth dros dymor o ddeg i bymtheg mlynedd.

- 4.6 Y prif lywiwr ar gyfer yr holl brosiectau o fewn y Cynllun Twf yw cyflawni buddion economaidd a chymdeithasol i'r Gogledd yn unol â'r deilliannau strategol a nodir yn achos busnes y portffolio.
- 4.7 Mae'r Cynllun Twf yn ceisio gwneud y mwyaf o fuddsoddiad ar draws y portffolio i gyflawni twf economaidd cynaliadwy ar gyfer y Gogledd.
- 4.8 Mae buddsoddiad wedi'i dargedu at y sectorau sy'n bwysig yn strategol. drwy bum rhaglen y portffolio mewn dau gategori;
- Y rheini sy'n cynyddu gwerth sectorau twf uchel
 - Rhaglen Ynni Carbon Isel
 - Rhaglen Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel
 - Rhaglen Bwyd-Amaeth a Thwristiaeth
 - Y rheini sy'n mynd i'r afael â'r rhwystrau allweddol i dwf
 - Rhaglen Tir ac Eiddo
 - Rhaglen Cysylltedd Digidol
- 4.9 Cyflwynwyd drafft cychwynnol i'r Bwrdd Portffolio ar 26 Tachwedd i'w ystyried. Gofynnodd y Bwrdd Portffolio am amser ychwanegol i ystyried a rhoi mewnbwn i'r ddogfen a gwnaeth gais am fersiwn wedi'i ddiweddarau gael ei gyflwyno yn y cyfarfod nesaf ym mis Ionawr.

5. Y STRATEGAETH FUDDSODDI

- 5.1 Fe wnaeth Achosion Busnes y Portffolio a'r Rhaglenni nodi'r cyllid a'r buddsoddiad sydd eu hangen ym mhrosiect y Cynllun Twf. Darperir dadansoddiad yn Nhabl 1.1

Tabl 1.1 Dadansoddiad Buddsoddi Cyfalaf				
Rhaglen	Buddsoddiad Cynllun Twf (£m)	Buddsoddiad Sector Cyhoeddus Arall (£m)	Buddsoddiad Sector Preifat (£m)	Cyfanswm Buddsoddiad Cyfalaf (£m)
Digidol	37.0	0.0	0.4	37.4
Carbon Ynni Isel	86.4	138.4	441.7	666.5
Tir ac Eiddo	79.1	1.9	274.4	355.4
Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Uwch	13.0	26.4	0.0	39.4
Bwyd-amaeth a Thwristiaeth	24.5	12.4	4.5	41.4
GROWTH DEAL TOTAL	240.0	179.1	721.0	1,140.1

- 5.2 Mae'r strategaeth yn cydnabod yr her i ddenu buddsoddiad yn uniongyrchol i brosiectau'r Cynllun Twf. Mae hefyd yn cydnabod y bydd buddsoddiad y Cynllun Twf yn gwella isadeiledd y rhanbarth, gan felly greu cyfleoedd buddsoddi mwy apelgar ar gyfer y sector busnes ac amlygu ein cryfderau a'n natur gystadleuol fel rhanbarth.

- 5.3 Nod y strategaeth yw casglu data, mewnwelediad a gwybodaeth a fydd yn galluogi ymagwedd ranbarthol gyd-gysylltiedig i ddenu buddsoddiad.
- 5.4 Mae'r strategaeth ddrafft yn nodi saith amcan allweddol i fynd i'r afael â'i nodau'n effeithiol ac annog cydweithio rhanbarthol a cheisio adnabod cyfleoedd a bygythiadau posib sy'n gysylltiedig â sicrhau buddsoddiad.

AMCANION STRATEGAETH BUDDSODDI	
Amcan 1	Cynnal astudiaeth dadansoddi ymchwil buddsoddi.
Amcan 2	Sefydlu Grŵp Buddsoddi Rhanddeiliaid yn y sector Preifat-Cyhoeddus i yrru'r cyfleoedd buddsoddi ymlaen.
Amcan 3	Dyfeisio, mabwysiadu a gweithredu cynllun cyfathrebu ac ymgysylltu i ysgogi buddsoddiad yng Ngogledd Cymru.
Amcan 4	Comisiynu prospectws buddsoddi yng Ngogledd Cymru sy'n cyfleu neges glir a chymhellol i hyrwyddo ac annog buddsoddiad.
Amcan 5	Cytuno ar egwyddorion buddsoddi yn y Cynllun Twf.
Amcan 6	Creu cronfa wybodaeth o offer i gynorthwyo gyda'r broses fuddsoddi.
Amcan 7	Datblygu fframwaith buddsoddwyr.

- 5.5 Bydd cyflawni'r amcanion hyn yn llwyddiannus yn sicrhau y bydd ymagwedd gydlynol gwybodus i sicrhau'r buddsoddiad sydd ei angen.
- 5.6 Bydd y PMO yn parhau i weithio gyda rhanddeiliaid rhanbarthol i adeiladu ar yr ymagwedd sydd wedi'i hamlinellu a gwahoddiad a derbynnir adborth gan y Bwrdd Portffolio a'r Bwrdd Cyflawni Busnes.
- 5.7 Bydd y PMO yn darparu diweddariad ar ddatblygu Strategaeth Fuddsoddi i Fwrdd Llywodraeth y DU/LIC ar y Cyd ar 14 Rhagfyr fel rhan o'r broses dyfarnu cyllid flynyddol.

6. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 6.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'r diweddariad yn yr adroddiad hwn, fodd bynnag, dylid nodi y bydd angen cyllideb ar gyfer cyflawni rhai o'r amcanion allweddol.
- 6.2. Mae'r Prospectws Adfer yn Sgil Covid ar gyfer y Gogledd a gyflwynwyd yn ddiweddar i Lywodraeth Cymru yn cynnwys gofyniad o £25K i ddatblygu prospectws buddsoddi ar gyfer y Gogledd.
- 6.3. Caiff y goblygiadau ariannol llawn eu hystyried gan y Cyfarwyddwr Portffolio wrth i waith i ddatblygu a chyflawni'r strategaeth fuddsoddi fwrw ymlaen.
- 6.4. Dylid nodi bod sicrhau'r buddsoddiad sydd ei angen yn sylfaenol i gyflawni'r Cynllun Twf. Gallai methu cyflawni amcanion gwariant y portffolio arwain at oblygiadau ariannol ar gyfer y rhanbarth fel y nodir yn y cytundeb Dyfarnu Cyllid gyda Llywodraeth Cymru.

7. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 7.1. Ni chyfyd unrhyw oblygiadau cyfreithiol yn uniongyrchol o gymeradwyo'r penderfyniad a geisir yn yr adroddiad hwn, fodd bynnag, gallai methu cyflawni strategaeth fuddsoddi gael goblygiadau ar gytundebau Dyfarnu Cyllid yn y dyfodol gyda Llywodraeth Cymru.

ATODIADAU: Dim

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

- i. **Swyddog Monitro - Awdurdod Lletya:**
Dim sylwadau i'w hychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb.

- ii. **Swyddog Cyllid Statudol (Swyddog Adran 151 yr Awdurdod Lletya):**
Cadarnhaf ran 6.1 o'r adroddiad, sef fod dim ymhllygiadau ariannol yn codi'n uniongyrchol o dderbyn y diweddariad yma. Fodd bynnag, fel mae rhan 4.4 – 4.5 o'r adroddiad yn nodi, bydd angen sicrhau cyfanswm £722 miliwn o fuddsoddiad sector breifat i mewn i rai prosiectau unigol er mwyn cyflawni'r Cynllun Twf £1.1 biliwn, a bydd angen adnoddau ar gyfer cyflawni rhai amcanion. Fel mae rhan 6.3 o'r adroddiad yn nodi, wrth iddi ddatblygu'r strategaeth fuddsoddi gyffredinol, bydd y Cyfarwyddwr Portffolio yn adnabod yr ymhllygiadau ariannol er mwyn cyfarch yr her sylweddol yma.